

Är inte "Tikva" ännu ett tecken på avfall i kristenheten?

[Spara som PDF](#)

Alla Bibelord är citat från [Svenska Folkbibeln](#) där inget annat anges.

Innehåll

1. [Inledning](#)
 2. [Tikva har blivit rumsrent](#)
 3. [Vad är Tikva?](#)
 4. [Var erbjuds Tikva?](#)
 5. [Filosofin?](#)
 6. [Magi?](#)
 7. [Ett falskt och hårt evangelium: Du duger som du är och kan själv påverka din tillvaro](#)
 8. [Ockulta tekniker som kan leda till svår psykisk sjukdom \(besatthet?\)](#)
 9. [Inkörsport till New age](#)
 10. [Kopplingar till New age](#)
 11. [Kroppslig hälsa inte viktigast och inte alltid Guds väg](#)
 12. [Mina summerande reflektioner](#)
-

1. Inledning

Någon frågade mig för en tid sedan om jag inte tycker att *TIKVA* är ännu ett tecken på ett eskalerade avfall i kristenheten i Sverige. Jo, det kan vara ett tecken på avfall, och är det inte avfall bland de kristna personer som omfamnar Tikva så är det i alla fall ett tecken på andlig blindhet. Eftersom nu diskussionerna om Tikva kommit igång ordentligt denna vår, så finns det all anledning att titta närmare på detta (beskrivning av vad Tikva är för något kommer strax).

2. Tikva har blivit rumsrent

För tio år sedan hade det varit helt otänkbart att dra in något som Tikva i Sveriges frikyrkor, det är jag ganska övertygad om. Men idag erbjuds Tikva i

många församlingar, både i frikyrkligheten och i Svenska Kyrkan. Från och med denna sommar 2010 är Tikva t.o.m. så rumsrent att det går att ha med på Nyhemsveckan, Torp-konferensen och på Löttorp (mer om detta senare). Tikva anses vara något nytt, fräscht och spännande, men Tikva har ändå inte något som helst med evangelium att göra. Låt oss kika närmare på vad Tikva är och vilka synliga kopplingar som finns, så förstår du förhoppningsvis vad jag menar. Jag skriver om detta ur ett **andligt** hälsoperspektiv, och inte utifrån ett kroppsligt hälsoperspektiv. Personligen anser jag att andlig hälsa måste gå före kroppslig hälsa. Och det är inte så att kroppslig hälsa med automatik följer på andlig hälsa (oavsett vad Trosrörelsen försöker trumma in i folk). Det är självklart inte tvärt om heller. Riskerar man sin andliga hälsa med metoder som marknadsförs för att uppnå en förbättrad kroppslig hälsa, ja, då tycker jag man skall avstå helt.

3. Vad är Tikva?

Träningsform på kristen grund?

På webbplatsen <http://tikva.se> kan man läsa att Tikva är en "träningsform" som utvecklats av Mimmi Edin, en medlem i församlingen Kungssportskyrkan i Huskvarna. På den webbplatsen finns en del information om Tikva, men inte mycket om dess bakgrund. I det föredrag som Mimmi Edin höll på *Vineyard Norden Summer Camp* 2009 framkom däremot mycket mer information. Där hänvisar Mimmi då och då till Bibeln och Gud, men det är ändå tydligt att Tikva är ett initiativ från henne själv. Hennes engagemang för hälsa och friskvård är väl det som varit grundbulten, parat med hennes tro.

Man kan säga att Tikva **ibland** marknadsförs som ett "kristet" alternativ till både yoga, avslappningsövningar, qigong och meditation, för det är vad Mimmi Edin själv säger till lyssnarna på Vineyard-konferensen 2009. Hon talar mot dessa andra träningsformer, men har själv liksom uppfunnit samma sak och bara satt in det i ett kristet sammanhang. Tikva sägs också vara "ett redskap för helande, till upprättelse och befrielse" som "står på kristen grund". I detta påminner Tikva en hel del om den [flödesbön](#) som församlingen Arken erbjuder. I en intervju med tidningen Junia säger Mimmi att hon tog grunden direkt ur Bibeln. Men vad denna kristna grund skulle bestå av är svårt att begripa utifrån den intervjun. Det nämns inte heller ett ord om kristen tro, om Jesus eller Gud på Tikvas webbplats, och jag ser eller hör inget om denna "kristna" grund någon annanstans heller. Av ovan nämnda inspelning förstår jag att det är en medveten strategi att Tikva inte skall uppvisa några tydliga kristna kopplingar, annars hade inte kommuner och

landsting köpt deltagarplatser. Ändå menar Mimmi Edin att Tikva står på kristen grund och skall kunna leda människor till tro. Bibeln säger dock att tro kommer av förkunnelse (Rom 10:17), och då avses evangeliets förkunnelse. Ordet "Tikva" är hämtat från hebreiskan och betyder "hopp". Men Tikva blir inte en kristen metod bara för att man säger att den står på kristen grund eller för att den utförs i en lokal som ägs av en församling etc. Dessutom är det ju faktiskt så, att metoder i sig, inte är Guds väg för oss. Metoder är vanligen frukt från Kunskapens träd; försök till att springa före Gud utan Gud. Är teknikerna i Tikva dessutom hämtade från Öst blir Tikva ännu mindre "kristet".

Tekniker från Öst

Ett normalt Tikva-pass består av kroppsrörelser och andningsövningar (liksom i yoga). Under Tikva-passet upprepas också särskilt framtagna "Tikva-ord" (liksom *mantran* i meditation) som sägs bygga upp, uppmuntra och förändra tankarna (likt *positivt tänkande* i t.ex. New age). Man jobbar också med tystnad (som inom *mystik*), drömmar (vanligt i New age) och inre bilder (liksom *visualisering* inom New age). Till Tikvan finns specialskriven "Tikva-musik" som är mycket soft och repetitiv. Musiken som spelas och det som sägs under ett Tikva-pass är mycket likt sådant jag hört på avslappningskivor. Tikva-musiken sägs "befria människor", vilket ju är osanning. Bibeln säger att "**Sanningen** skall göra er fria", dvs Jesus.

När Mimmi Edin berättar om alla som uppskattat Tikva så får man inte svälja ett sådant tunt argument rakt av. Många som går på yoga, meditation, qigong etc upplever ju även det positivt. Så en positiv upplevelse är inte tecknet på att något är bra. Frågan är vad som händer på sikt, och vad som händer med den andliga hälsan. Mer om österländska ockulta tekniker längre fram.

4. Var erbjuds Tikva?

Tikva erbjuds idag (maj 2010) på tolv orter i Sverige enligt tikva.se. Flera församlingar i Sverige är bland dem som erbjuder Tikva, bl.a. i Gilead i Göteborg, Österkyrkan i Eslöv, Pingstkyrkan på Koön (Marstrand), Allianskyrkan i Tenhult, Korskyrkan i Örebro, Hässelby församling inom Svenska Kyrkan, mfl, samt församlingen Kungssportskyrkan i Huskvarna där Tikva har sin hemvist. Därför marknadsför Kungssportskyrkan också Tikva på [sin hemsida](#). Mimmi Edin har även erbjudit Tikva pass under **Nyhemsveckan**, på **Torpkonferensen** samt på **Löttorps camping**. Se följande länkar:

· <https://web.archive.org/web/20100818215428/http://tikva.se/index.php/visar-nyhet/items/nyhemsveckan-2010.html>

· <https://web.archive.org/web/20100818215439/http://tikva.se/index.php/visar-nyhet/items/torpkonferensen-23-juni-2010.html>

· <https://web.archive.org/web/20120117033320/http://www.lottorpscamping.se/index.php/h>

Ledningen för Nyhem gillar Tikva

Självklart är det många medlemmar i de olika samfunden som är upprörda över att Tikva får förekomma i dessa sammanhang. Jag vet att flera personer skrivit till ledningen för Nyhemsveckan och varnat för Tikva. Man har då bl.a. hänvisat till informationen i denna sida. Men konferensledningen och av styrelsen för Nyhemsveckan har svarat att man inte finner något anstötligt eller fel med Tikva utan ser det som något som förmedlar kristna värderingar och hopp (enl. styrelseprotokoll från 100520). Jag kan inget annat säga att detta är ytterligare ett tecken på andlig blindhet i Nyhems ledningsgrupp (det har ju visat sig tidigare när man inbjudit förkunnare från bl.a. Trosrörelsen). Och med det beskedet kan vi nog vänta oss att få se mer saker på Nyhem som inte borde få finnas på en kristen konferens – där väl bibelstudier borde vara det mest prioriterade?!

5. Filosofin?

När jag läser om Tikva känner jag ingen koppling till Bibeln. Jag ser inte den "kristna grund" som Mimmi Edin sagt att Tikva har. Målet med Tikva är detta enligt tikva.se:

"...att du som deltar ska förstå att **du är en del av något större**.
Innanför inte utanför. Du är beroende men också utan att göra något
mer än att finnas till bidrar du med mycket."

Att "du är en del av något större" osv kan låta fint, och skulle kunna antyda att alla är en del i Guds stora skapelse. Men in i Guds familj hamnar man enbart via Jesus, som är enda vägen dit (Joh 14:6). Det finns ett innanför och ett utanför i Guds plan med världen, det är vad Bibeln säger. Med tanke på att yoga och meditation är grundad på filosofin *panenteism* och *panteism* (dvs att Gud finns i allt och alla, resp. att allt är Gud, allt är en enda enhet), så ligger det närmare till

hands att känna att Tikvas målsättning leder tanken till dessa Österlandets filosofiska grundtankar – som alltså **inte** är förenliga med Bibelns lära.

6. Magi?

I intervjun med tidningen Junia säger Mimmi Edin att "orden är verksamma i sig själva", vilket avser kraften i de Tikva-ord som används i träningspassen. Dessa ord är tydligen främst tagna ur Ordspråksboken. Att på detta sätt skilja Guds Ord från Gud själv och ta dem ur sitt bibliska sammanhang, och att sedan tillskriva själva orden kraft i sig, är inget annat än magi. Det här är också i linje med läran inom Trosrörelsen som sätter så stor tilltro till de uttalade orden. Gud lämnas utanför till förmån för människans egna förmågor kombinerat med magi. Oavsett om orden är tagna ur Bibeln eller ej handlar detta tankesätt om magi.

7. Ett falskt och hårt evangelium: Du duger som du är och kan själv påverka din tillvaro

När man läser om Tikva, när man lyssnar till Mimmi Edins föredrag på Vineyard Norden Summer Camp 2009 och när man lyssnar till de talade budskapen som finns i smakproven på [Tikvas webb](#), så återkommer flera gånger budskap som:

"du duger, du är värdefull precis som du är, du är aldrig misslyckad som människa, du är älskad som du är, du är BRA, Gud är nöjd med dig, Gud är alltid med dig" osv.

Eftersom man inte kan finna något om Bibelns fulla evangelium i Tikva – inget om korset, synd, omvändelse och försoning – så måste man anta att Tikvas budskap är tänkt att passa alla människor, oavsett om de är frälsta eller inte, och oavsett om de **vill** bli frälsta eller inte. Budskapet är anpassat för att sälja. Möjligen finns det en tanke om att fånga upp människor med Tikva, och sedan erbjuda dessa något mer "kristet", men det budskap som förmedlas ihop med Tikva är hur som helst inte Bibelns evangelium. Det är, som jag ser det, ett "New age-evangelium" som säger att alla människor är goda innerst inne. Inom New age menar man att människans problem bara består i att hon måste förstå att hon är rakt igenom god. Vi måste bara skolas om till att tänka de goda tankarna om oss sådana som vi "verkligen" är, menar man.

Det här är ett falskt evangelium som inte alls stämmer med Bibelns budskap. Bibeln lär oss att vi alla är syndare och har gått miste om härligheten från Gud

(Rom 3:23). Ingen kan eller får komma till Gud och det eviga livet utan genom Jesus (Joh 14:6). Det betyder att ingen duger inför Gud pga av synden som bor i oss. Det var ju därför Jesus offrades på korset, för att försona oss med Gud. Hade vi dugt hade inte Jesus behövt dö. Men genom Jesu blod har vi tillträde till Fadern, men aldrig annars. Även efter att vi tagit emot denna frälsning i Jesus, har vi inget att komma med. Det vi själva har duger inte. Därför skall vi som kristna allt mer dö bort ifrån vårt gamla jag. Det är endast när vi lever "i Kristus" som vi duger inför Gud, genom hans nåd för oss. I Jesu rättfärdighet får vi vara barn hos Gud!

Vi är egentligen inte heller älskade som vi ÄR. Vi är älskade för ATT vi är Guds skapelse, men Gud avskyr synden och orättfärdigheten i våra liv. Detta betyder att ingen människa kan komma som hon är inför Gud. Den insikten måste vi ha när vi skall nalkas Gud. Vi kan bara nalkas honom genom Jesus. Att vi sedan ändå har ett värde som Guds älskade skapelse, det tycker jag ligger på ett lite annat plan. Det är såsom den avklädda människan, utan alla våra egna förmågor och synder, som vi är älskade av Gud. Det är därför han dog i vårt ställe för att frälsa oss till evigheten. Men det betyder inte att vi kan springa förbi syndanöden och omvändelsen vid korset. Och det betyder att vi aldrig kan säga till människor att "du duger som du är, du är älskad som du är", för det är inte sant. Vi får däremot lov att komma med alla våra synder och brister till Gud och be om förlåtelse och rening. Men det kräver då insikt om synden och skulden, och detta måste predikas före nåden!

Man tänker ofta att denna form av falskt evangelium är liberalt och "för" snällt, men det är faktiskt många gånger ett **hårt** budskap i att säga att "du duger". Många människor känner instinktivt att de inte duger, många bär på syndanöd och skuldkänslor pga av just synd i deras liv (vi har det alla mer eller mindre). Därför är det ett befriande budskap att till dessa människor istället säga att de **har** syndat, att de bär på skuld, att synden står mellan dem och Gud, men att de vid Jesu kors kan få göra upp med sitt syndiga liv, lämna sin skuld och bli tvättade rena i Jesu blod. Du duger inte, men **Jesu rättfärdighet** duger för alla! Det är något som alla kan och får ta till sig. Det kan tyckas vara en hårfin skillnad, men skillnaden är trots det stor.

Positivt tänkande

På det falska evangeliet som säger att "du duger precis som du är", vilar också en annan hård lögn, och det är den att vi kan förändra vår egen situation med våra egna tankar (ofrälsta som frälsta). Detta kallas ofta för positivt tänkande och är vanligt inom New age. Den som förde fram detta starkt inom kristenheten på 50-

talet var pastorn Norman Vincent Peale, en frimurare av 33:e graden. Därefter har bl.a. Trosrörelsen fört fram liknande läror och även talat mycket om munnens bekännelse. "Du får det du uttalar" har de t.ex. undervisat och då syftat både på det negativa och positiva.

Tikva förmedlar också dessa tankegångar när man arbetar med "nya tankar" och "nya inre bilder". Man säger att "ord som talas under passet... förändrar tankar". Mimmi Edin säger också i sitt föredrag på Vineyard Norden Summer Camp 2009 att:

"karaktär och liv påverkas av våra tankar, ...**allting** är möjligt, ...barn kan bli vad som helst [av det som de drömmer om]"

Detta ligger helt i linje med läran om positivt tänkande (som också innebär att negativa tankar ger ett negativt liv). Vidare berättar Mimmi Edin om vad hon säger till hjälpsökande människor:

"tror du bara *så här* lite [som ett senapskorn] på att du kommer att förändras, så **kommer** du att förändras... ord är ju både livsfarligt och uppbyggande".

Det här handlar inte om en förtröstan på Gud, utan om **tro**. Man sätter en tilltro till kraften i att tro, tänka och tala positivt; en tilltro helt till den egna förmågan och till magin i orden.

Funder nu över vilket budskap detta är till tredje världens befolkning: "du duger som du är, tänk bara positiva tankar så bli allt bättre. Allt är möjligt!". Eller vilket budskap detta är till deprimerade, handikappade, fattiga, kriminella, utnyttjade osv, osv. Det är ett "ta-dig-i-kragen-budskap" som är hårt och kallt till en syndatyngd och sargad värld. Positivt tänkande kommer i de allra flesta fall inte att förändra levnadsförhållanden. Grunden till ett bättre liv - både för en enskild människa och för ett helt samhälle - är omvändelse till Gud! Jag kan hålla med om att en positiv inställning kan göra att livet **känns** lite bättre, men det minskar inte mina problem eller plågor.

Så gå inte på orden om att "du duger precis som du är" eller att "karaktär och liv påverkas av dina tankar". Det kan låta så fint, men det är inte sant! Vi behöver alla Jesus för att förändra både tankar, karaktär och livet.

8. Ockulta tekniker som kan leda till svår psykisk sjukdom (besatthet?)

Observera nu att kroppsövningar med fokus på andning kombinerat med ett meditativt upprepande av ord (mantran) för att tömma tankarna **ÄR** hörnpelarna i yoga. Detta **ÄR** yoga per definition! Detta är välkända ockulta tekniker som genom årtusenden utprovats av gurus och yogis, där syftet är att tömma människan på sig själv för att hon skall kunna nå fram till den "inre gudomligheten" och bli en del av "alltet". Att Tikva är ett ord från hebreiskan eller att detta utövas i "kristen miljö" gör inte att teknikerna man använder är mindre ockulta. Enligt Rabi Maharaj, en före detta guru, finns det ingen hinduism utan yoga, och ingen yoga utan hinduism. Han menar att inramningen spelar ingen som helst roll, teknikerna i sig hör intimt ihop med hinduismen.

Dessa meditativa tekniker kan leda till s.k. kundalini-fenomen med svåra psykoser som följd. Det spelar ingen roll var man utövar dessa tekniker, det är teknikerna i sig som är farliga. Detta har läkare känt till i många år. Jag har ett tidningsurklipp från Göteborgs Posten, torsdagen den 20 sept 1984, där dåvarande överläkare på Lillhagens sjukhus, Bo G Johnson, sa bl.a. följande:

"Meditation och yoga-övningar har i flera fall lett till psykisk sjukdom - ett sjukdomstillstånd där t.ex. psykofarmaka inte har någon som helst effekt.

Överläkare Bo G Johnson hade i sitt dagliga arbete upptäckt att meditation och yoga i många fall hade lett till svåra psykosliknande tillstånd där medicin inte hade någon effekt. Han tog i artikeln särskilt upp ett fall som han hade följ på nära håll och som gällde en 27-årig man som hade provat på avslappning med hjälp av s.k. "chakra-meditation" också kallad "kundalini-meditation". Killen var studerande och hade inga sociala eller missbruksproblem. Efter att bara sju gånger ha lyssnat på en kassett med meditationsövningar sökte han akut hjälp för egendomliga psykiska problem. Under en övning hade han plötsligt upplevt hur någon slags energi under stor kraft fyllde kroppen, sa Bo G Johnson.

Det handlade om ett energiflöde som sakta steg upp genom ryggraden och upp i huvudet där det liksom exploderade. Killen hade syner av **ormar** som steg uppåt från ljumskarna och ville bita honom i ansiktet. Det här tillståndet kunde den unge mannen inte påverka själv på något sätt. Efter några dagar övergick det i en ny fas där han upplevde hur en mörk substans trängde in i hans kropp, och det här gav honom akut dödsångest. Han vaknade också varje natt av att onda väsen

attackerade honom. Bo G Johnson berättade att killen lades in på den psykiatriska kliniken, men att medicinerna inte hade någon som helst inverkan på honom.

Överläkare Bo G Johnson har sedan träffat flera personer med samma erfarenheter. Några hade kvar dessa otäcka upplevelser så länge som 14 år efter att de slutat meditera. Nu kanske du tänker att: "Ja, men det var ju den ockulta chakra-meditationen som gjorde den 27-årige killen sjuk". Men då skall du veta det, att en av patienterna endast hade sysslat med enkla, **vanliga avslappningsövningar**, men hon upplevde också liknande attacker från ormar. I Danmark har man studerat dessa fenomen ännu mer ingående enligt artikeln.

· [Läs artikeln från Göteborgs Posten här](#)

· [Läs liknande artikel ur Läkartidningen här](#)

Här ger Bibeln oss ett varningsord att ta vara på:

Pred 10:8: "Den som river ner en mur, honom stinger ormen"

9. Inkörsport till New age

Jag vågar säga att Tikva mycket lätt kan bli en inkörsport till New age. Varför det? Jo, bl.a. för att:

1. Tikva kan leda utövarnas tankar i en riktning där fokus mer och mer blir på människans tänkta inbyggda förmåga till självhjälp med hjälp av tekniker och krafter. Detta är exakt vad alla metoder inom New age bygger på, människan blir själv "så som Gud". Kristna forskare, som Ray Youngen och Roger Oakland, har i sina böcker också visat att sådana tekniker som bl.a. används inom Tikva och s.k. kristen meditation och kontemplation, av naturen leder till samma upplevelser som utövare av "vanlig" meditation, yoga, etc upplever. Alla dessa utövare finner därför en gemensam grund på vilken samhörighet och gemenskap kan byggas. Den grunden är något helt annat än evangelium och leder till en ekumenik som är långt utöver vad Bibeln tillåter.
2. Om någon börjar med Tikva men inte tycker detta räcker till, söker denna person sig troligen vidare till nästa "nivå". Då är steget över till yoga, meditation eller kanske mindfulness kortare än om man inte utövat Tikva.
3. Tikva kan bli en inkörsport till New age pga att flera diplomerade Tikva instruktörer har kopplingar till New age och genom att de undervisar i

sådana tekniker (se avsnitt 10 nedan).

4. New age:are hyllar sådant som "kristen" meditation och kontemplation (ibland kallat för kristen mystik) eftersom de i detta ser en möjlighet till samförstånd och förening med dess utövare. Jag är ganska övertygad om att många New age:are har samma syn på Tikva.

För en ökad förståelse kring faran med "kristen" meditation, kontemplation, etc rekommenderar jag att man studerar det som erbjuds av [Lighthouse Trails](#), och särskilt böcker av Ray Youngen. Läs också [sidorna om mystik](#) här på BibelFokus.

10. Kopplingar till New age

Finns det då några direkta kopplingar mellan Tikva och New age-nätverket? Nej, inte vad jag kan se på Tikvas hemsida. Men om man kollar upp några av de diplomerade Tikva-instruktörer som Mimmi Edin utbildat (se <https://web.archive.org/web/20100818214812/http://www.tikva.se/index.php/diplomerade-tikva-instruktoerer.html>) så finns kopplingar till sådant som jag kallar både New age och ockulta tekniker:

Diplomerade Tikva-instruktörer

- **Eva Lexell Törnblom**, är utöver Tikva-instruktör även auktoriserad lärare i *De 5 Rytterna*, en meditativ dansteknik och rörelsemeditation som utvecklats av Gabrielle Roth som är en renodlad New age-företrädare! Gabrielle Roth beskriver *De 5 rytterna* så här (min översättning):

"Communityn [sällskapet, gruppen, samfundet] *De 5 Rytterna* är det 20:e århundradets stam, obunden av historia, kultur, ras, religion, kön eller politik. Vi är **bundna av rytmen**, följer våra fötter på en dansande väg mot frihet. Vi är **rytm-drivna**, serviceorienterade, hjärtcentrerade individer som samlas för att omfamna vår stams längtan. Måttstocken på en 'community' är dess respekt för **visdomen från dess äldste**, oskuldsfullheten från dess barn, passionen från dess konstnärer och **hoppet från dess healers**. Vi åtar oss att inspirera och tjäna dessa gemenskapens rötter och vingar. Som den älskade vietnamesiska munken, Thich Nhat Hahn säger: 'Gemenskapen är nästa Buddha'."

Denna Gabrielle Roth är känd för många som "Storstads-shamanen" (*The Urban Shaman*). En Shaman är en person som står i kontakt med andevärlden (spiritism). Shamanen kan jämföras med en trolldoktor eller medicinman. Se

[Wikipedia](#) för mer information. I en video [på hans webbplats](#) kan man se hur *De 5 Rytterna* tar sig ut. Där säger Gabrielle Roth att "*Gud är dansen*". Det finns stora likheter mellan danserna inom *De 5 Rytterna* och den meditativa dansen som praktiseras inom sekten kring den indiska gurun *Bhagwan Shree Rajneesh*, ofta kallad *Bhagwanrörelsen*.

Allt detta är på rak kollisionskurs med vad sann kristen tro står för. Bibeln förbjuder kontakt med andevärlden, spådom, trolldom, avgudadyrkan och allt inflytande från österländska tekniker och filosofi. Det är med andra ord ingen bra källa som Eva Lexell Törnblom druckit ur.

Trots detta är Eva Lexell Törnblom flitigt anlita inom bl.a. Svenska Kyrkan där danser med ockult bakgrund blivit allt vanligare. Evas dans- och Tikva-sessioner annonseras parallellt på New age-portalen "Ljusa sidorna".

· <http://www.ljusasadorna.nu/>

· <http://www.mypaper.se/show/kyrkanstidning/show.asp?pid=345229601665483&page=13>

· <https://www.5rhythms.com>

• **Cecilia Matton**, diakon i Svenska Kyrkan, arbetar utöver Tikva även med mindfulness och meditation.

· <https://web.archive.org/web/20100811143435/http://www.mindfulnesskurser.se/mindfulne>

· <https://web.archive.org/web/20100429205256/http://www.mindfulness.se/>

• **Ewelyn Svanefors**, församlingskurator i Svenska Kyrkan, arbetar utöver Tikva även med Energimassage (möjligen avvecklat som egen näringsverksamhet).

· https://web.archive.org/web/20120117200200/http://www.ratsit.se/520204EHZN00001-Ewelyn_Svanefors_Energimassage

· <https://web.archive.org/web/20100812060517/https://www.alternativmedicin.se/sok/Beh-041.html>

• **Noomi Tönnäng**, baptistpastor och ny föreståndare för *Brobyggeutbildningen*. Detta är en utbildning, ett forum, som startades av Harry Månsus utifrån hans verksamhet *Brommadiologen*. Brobyggeutbildningen står för en praktisk tillämpning av den teologi som formulerats av baptistteologen Harry Månsus, där dialogen mellan kyrkan och nyandligheten stått i centrum. Inledningsvis kunde man tro att Harry Månsus arbete skulle vinna New age:are till frälsningen, men det har istället blivit mer tvärtom. Kursdeltagarna i *Brobyggeutbildningen* har kommit framför allt från fyra olika bakgrunder: församlingsmiljö, tolvstegsrörelsen, new age och privatreligiositet.

· [Se denna låååånga länk...](#)

<https://web.archive.org/web/20100824185741/http://www.dagen.se/dagen/article.aspx?id=>

Alla dessa nämnda personer är säkert bra och snälla människor på många sätt, men det jag vill peka på med ovanstående information är att de uppenbarligen hämtar inspiration från områden som i vart fall jag avråder starkt från att ens nosa på. Att dessa personer intresserat sig för en diplomerande utbildning i Tikva säger nog också något om Tikva i sig.

11. Kroppslig hälsa inte viktigast och inte alltid Guds väg

Vi moderna människor har mer och mer kommit till den värderingen att kroppslig hälsa är det absolut viktigaste i livet. Är det en korrekt kristen hållning till livet? Nej, jag vill mena att det absolut inte är så – och då måste jag få säga att jag själv ingalunda har en alltigenom god hälsa. Jag har varit deprimerad och utbränd, och jag har haft magkatarr i kanske 30 år. Även jag drabbas av influensa, bihåleinflammation, vinterkräksjuka, nageltrång, osv. Trots det vill jag säga att kroppslig hälsa inte är viktigast.

Vi lever kanske bara 70-80 år på denna jord om vi får ett normallångt liv. Som kristen tror jag att det endast är under en del av dessa år som jag har möjlighet att välja vart jag skall hamna efter detta jordeliv. Därför är min andliga hälsa så oerhört mycket viktigare än kroppslig hälsa. 70 år med krämpor här är inget mot att missa evigheten hos Gud. Därför måste jag först och främst förvissa mig om att jag är frälst till evigheten. Och därför är jag för egen del oerhört försiktig med vilka områden jag beträder på denna jord. Anar jag i något en risk att bli förledd så att min andliga hälsa skadas, då skyr jag det som pesten – och varnar andra! Jesus har ju sagt till oss att "se till att ni inte blir bedragna" (Matt 24). Det ligger

en aktiv handling från **vår sida** i Jesu ord "se till"!

Det finns en annan aspekt på detta med kroppslig svaghet. Det är i Bibeln uppenbart att svaghet är så gott som ett måste för att kunna tjäna Gud på ett rent sätt där det är HANS kraft som verkar i oss. Paulus hade för egen del fått en vad han kallade "törnetagg" som stack honom för att inte göra honom högmodig (2 Kor 12:7). Denna törnetagg kan mycket väl ha varit en kroppslig svaghet. Är vi inte som bräckliga lerkärl så kan inte Guds kraft verka genom oss (2 Kor 4:7) – och visst säger detta även något om vilken kraft det är som är verksam i alla dessa "väldiga apostlar" som vi ser på världens stora kristna scener och estrader!

Vad har då detta att göra med Tikva? Jo, det framgår ganska tydligt att Tikvas målsättning är just det egna välbefinnandet, främst kroppsligt men kanske även själsligt. (Tikva uppfanns dock för att råda bot på en whiplash-skada). Tikva i sig är ingen bärare av det sanna evangeliet. Och med tanke på dess bakgrund, tekniker och kopplingar, så anser jag att man måste avstå Tikva för att vara säker på att inte bli andligt förledd.

Mår du dåligt i själen (psyket), så tror jag inte Tikva heller är en väg till bättre hälsa. Rätt förhållande till Gud är den bästa boten för en plågad själ. Men även här kan trassel i själslivet var en törnetagg som man får dras med resten av livet. Sveriges främste evangelist genom alla tider, Frank Mangs, fick dras med återkommande depressioner. Ändå har ingen som han vunnit så många svenskar till frälsning, och få har skrivit så underbara kristna böcker som han. Kanske var det just pga hans svaghet som han fick vara ett sådant redskap för Gud!

12. Mina summerande reflektioner

Summerar jag det vi hittills tittat på, så ser jag stora faror med Tikva. Det är uppenbart att flera av de personer som sysslar med Tikva har en fascination för nyandligheten och dess olika metoder och tekniker (märkligt förresten att det inte finns en enda man bland de ca. 40 diplomerade Tikva-instruktörerna!). Vare sig du vill det eller inte, riskerar du att komma i kontakt med renodlad New age-verksamhet om du börjar med Tikva. Det är ju uppenbart att inte alla diplomerade Tikva-instruktörer är 100% bibelfromma människor. Du vet inte vad dessa personer sysslar med på andra ställen!

Jag ser att Tikva-träningen på många sätt påminner om New age-aktiviteter som qigong, meditation, visualisering och yoga. Man talar om kroppsrörelser, andning, speciella ord som upprepas (mantran), avslappning, inre bilder osv. Självhjälp och

att förändra sig själv genom positiva tankar och visualisering är nyandlighetens metoder! Även om Tikva inte är direkt kopplat till New age så blir ändå en sådan här sak något som kan öppna en person för att söka sig vidare utmed en osund och farlig väg. Det blir den "stegvisa tillvänjningen".

Allt sådant här har dessutom ett enormt fokus på det egna JAGET och det egna välbefinnandet. Kristen tro handlar till skillnad från detta om att allt mer se bort från sig själv för att ge sig själv för Gud och andra. Sann kristen tro innebär en korsets väg. Tyvärr går kristenheten allt mer i samma riktning som New age.

En annan sak som skiljer allt sådant här från sann kristen tro, är att det så gott som alltid handlar om någon form av metod. Kristen tro är aldrig en metod, lika lite som barns relation till sina föräldrar är det. Kristen tro är ju gemenskap med vår Gud, och en tilltro till hans omsorg och förmåga att leda mitt liv på bästa sätt. Metoder - oavsett om de är "kristna" eller New age - strävar på något sätt att kringgå eller springa före det Gud har för oss. I brist på tålmod och förtröstan löper man efter allehanda metoder för att bättra på välbefinnandet på alla plan.

En annan sak som är olustig med alla dessa olika metoder är att de ofta kostar mycket pengar och sällan ger utlovad utdelning, detta till skillnad från sann kristen tro. Tikva är en starkt växande affärsverksamhet som utöver Tikva-pass och diplomerande utbildning säljer både speciella kläder och musik.

När Tikva marknadsförs som ett "kristet" alternativ till yoga etc, så tycks Tikva också kunna bli en grund för en oönskad ekumenik, precis på samma sätt som Alpha-kurserna kan bli det. Man känner samhörighet för att man gått på samma "grej", och man blir mindre noga med vilket evangelium som personerna står för. Upplevelserna inom Tikva kan bli viktigare att tala om än att tala om evangeliet. Ändå säger Bibeln att vi skall dra bort från dem som inte har apostlarnas lära (Rom 16:17-18).

By the way: Jag på på Tikvas sida på Twitter att Ulf Ekman och Joyce Meyer låg med som s.k. "followers" på sidan. Det kanske också säger något?

Ett avslutande ord från Bibeln:

Ord. 16:25: "En väg kan synas rätt för en människa, men dess slut kan leda till döden."

Med anledning av allt vad jag här presenterat avråder jag alla från att utöva Tikva (och liknande tekniker)!

/Lennart